

BESTUURSAKKOORD ONTWIKKELING MARITIEM CLUSTER DEN HELDER

Ondergetekenden:

- a. Het Ministerie van Defensie, in deze vertegenwoordigd door Staatssecretaris Chr. van der Maat, hierna te noemen **'Defensie'**,
- b. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Helder, handelend als bestuursorgaan, in deze vertegenwoordigd door wethouder P. Kos, hierna ten noemen **'de Gemeente'**,
- c. Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Holland, handelend als bestuursorgaan, in deze vertegenwoordigd door gedeputeerde R. Kocken, hierna te noemen **'de Provincie'**,

Hierna gezamenlijk te noemen: 'Partijen'.

Overwegingen:

Defensie, Provincie Noord-Holland en Gemeente Den Helder werken samen aan een toekomstbestendige ontwikkeling van het bredere havengebied in Den Helder. Partijen doen dit om de economisch en sociaal-maatschappelijke structuur van de regio Kop van Noord-Holland en de stad Den Helder te versterken én om de ontwikkeling van de defensieorganisatie richting een moderne krijgsmacht in Den Helder te ondersteunen. Hiervoor moeten de komende jaren concrete stappen worden gezet.

Den Helder heeft te maken met een toenemend aantal complexe opgaven op het gebied van milieuruimte, bereikbaarheid en fysieke ruimte voor gewenste civiele en militaire functies. Ook is er een noodzaak om te anticiperen op de verwachte gevolgen van klimaatverandering, zoals de stijgende zeespiegel. De noodzakelijke energietransitie (afbouw gaswinning, overgang naar alternatieve energiebronnen) biedt daarnaast kansen voor stad en regio.

In de regio is Defensie de grootste werkgever en wezenlijk onderdeel van de economische en sociaal-maatschappelijke structuur met voorzieningen op het gebied van onderwijs, innovatie, sport en duurzaamheid. Den Helder is de thuishaven voor vlootten van de Koninklijke Marine en voor maritieme helikopters van het Defensie Helikopter Commando. Defensie investeert aanzienlijk om zich gereed te maken voor de toekomst. Dit gaat verder dan het versterken van de operationele gereedheid. Het betreft ook het verbeteren van de woon- en werkomstandigheden op de kazernes en het verduurzamen van het vastgoed om zo een goede en aantrekkelijke werkgever te zijn. Dit vereist

ruimte voor vastgoed en ruimte om te oefenen, varen, vliegen en rijden. Dat gaat gepaard met belasting, maar biedt ook kansen voor de regio.

Er wordt niet alleen ingezet op het aantrekken van meer personeel en het verwerven van materieel, er wordt ook geïnvesteerd in het concentreren, verduurzamen en het vernieuwen van defensievastgoed en terreinen. De voorziene concentratie van de Koninklijke Marine op het Nieuwe Haventerrein vraagt om het samen werken aan de gebiedsontwikkeling en behoud en herbestemming van (monumentaal) defensievastgoed. Het vraagt ook om versterking van de samenwerking op tal van andere gebieden, zoals onderwijs, innovatie, energietransitie, onderhoud en reparatie. Immers, wat belangrijk is voor Defensie, is belangrijk voor de regio en omgekeerd.

Partijen gaan gezamenlijk op zoek naar synergie in de voorliggende opgaven, kansen en ontwikkelingen langs de sporen personeel, samenwerking met de maritieme industrie, duurzaamheid waaronder de energietransitie, erfgoed en vastgoed. Hierbij wordt gezocht naar oplossingen die bijdragen aan het halen van eigen doelstellingen en van meerwaarde zijn voor het gezamenlijk belang.

Personeel

Defensie wil haar personeel de werkomstandigheden geven die het verdient en investeert in een gezonde bedrijfsvoering, woon- en werkomgeving. Legering van defensiepersoneel vindt op dit moment op het haventerrein plaats. Door het niet-operationele deel van de legering buiten het haventerrein, waaronder locatie Buitenveld, te brengen wordt moderne legering gerealiseerd in de nabijheid van de binnenstad van Den Helder. Dit zal de binding met de stad versterken en bijdragen aan de werving en het behoud van het defensiepersoneel.

De versterking van Defensie leidt tot een aanzienlijke groei van de werkgelegenheid in de regio. Partijen werken samen aan een integrale aanpak om het leef-, woon- en werkklimaat in de regio te versterken en bouwen voort op de reeds genomen initiatieven in het samenwerkingsverband De Kop Werkt! en in de opvolger hiervan Samen op Kop.

Met de samenwerking wordt ook beoogd om onderwijs- en arbeidsmarkt beter op elkaar aan te sluiten. Defensie heeft grote behoefte aan technisch opgeleid personeel en speelt daarin, met een aantal opleidingsinstituten zoals het Koninklijk Instituut voor de Marine, de Koninklijke Marine Technische Opleidingen en de Maritime School of Engineering een belangrijke rol. Partijen zullen met de diverse partners concrete initiatieven ontplooiën voor versterking van het onderwijs in de regio, met name het techniek onderwijs. Hierbij kan gedacht worden aan het behoud en uitbouw van de bestaande technische leerlijnen van MBO tot en met WO niveau; behoud van de samenwerking tussen regionale onderwijsinstellingen, en de opleiding Veiligheid en Vakmanschap (VeVa) en het leerwerkakkoord rondom het netwerkplatform Tech@Connect voortkomend uit de Regio Deal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland.

Civiel militaire samenwerking industrie

Goede, flexibele en tijdige ondersteuning en instandhouding van vlooteenheden, systemen en ander materieel is van groot belang voor de operationele inzetbaarheid van de Koninklijke Marine. De regio beschikt over een sterk maritiem cluster waarin industrie, kennisinstituten en Defensie samenwerken in het onderhoud, reparatie en modificatie van vlooteenheden. In het kader van de capaciteits- en kennisuitwisseling met de industrie, efficiënte inzet van schaars personeel en schaal- en synergievoordelen streven deze partijen ernaar om de samenwerking te versterken. De partijen willen met de maritieme industrie de mogelijkheden onderzoeken en ontwikkelen om de toekomstige instandhouding van de vlooteenheden op of nabij de Nieuwe Haven te laten plaatsvinden ('Maritime

Maintenance Valley’). In dit kader wordt door Defensie ook een plan opgesteld voor een toekomstbestendig onderhoudscomplex voor de onderzeeboten en de ruimtelijke en bedrijfsmatige consequenties daarvan.

Defensie heeft de afgelopen jaren ervaring opgedaan in het gezamenlijk met de industrie instandhouden van een deel van haar vlootseenheden (tgv de kleine vaartuigen). Voortbordurend op deze ervaringen wordt gestreefd naar intensivering en concretisering van de samenwerking op het gebied van maritiem onderhoud en onderhoudsfaciliteiten. Een volgende mogelijke stap is het gezamenlijk onderhoud van het motorencluster. Doelstellingen zijn de borging van onderhoud-, reparatie- en modificatiecapaciteit, kostenreductie en versterking van de regionale rol bij de instandhouding van de marinevloot.

In het kader van deze samenwerking is het ook gewenst om de reeds bestaande samenwerking tussen Defensie en Den Helder Airport te bestendigen en daar waar mogelijk te versterken. Hierbij wordt onder andere gedacht aan de gezamenlijke ontwikkeling van een vliegveld voor maritieme drones op luchthaventerrein.

Duurzaamheid

Partijen onderzoeken de mogelijkheden voor versterking van reeds bestaande en geplande initiatieven op het gebied van duurzaamheid waaronder de gezamenlijke inzet voor geothermie en een warmtenet. Defensie is in 2022 een intentieverklaring aangegaan met de Gemeente Den Helder Woningstichting Den Helder, HVC en Willemsoord BV voor het realiseren van een geothermiebron in Den Helder. Infrastructurele aanpassingen zijn noodzakelijk voor de realisatie van de aansluiting van de bron met de Marinebasis Den Helder en de stad. Daarnaast wil Defensie het aandeel zonne-energie in het kader van het project “zon op daken” op eigen vastgoed vergroten. Hiervoor is het noodzakelijk om de netwerkinfrastructuur te verzwaren. Deze initiatieven staan niet op zichzelf maar vragen om goede afstemming en coördinatie met de partijen en andere betrokken organisaties.

De regio en de Gemeente kunnen in de toekomst een belangrijke rol spelen in de energietransitie: als mogelijk aanlandpunt voor wind op zee (elektriciteit en/of waterstof), de productie van waterstof, maar ook als zeehaven van waaruit het onderhoud van windparken gefaciliteerd wordt. Naast de door de EU toegekende status van Hydrogen Valley Noord-Holland, kan dit deel van de Kop ook een Energy Maintenance Valley worden. Deze ontwikkeling is gewenst om de economische veerkracht van de regio te versterken, en vraagt tegelijk ook ruimte.

In de gezamenlijke zoektocht van partijen naar efficiënt ruimtegebruik voor alle opgaven, is de energietransitie ook een opgave van nationaal belang.

Defensie streeft zelf naar een aandeel van 30% biobrandstof in de brandstoffen voor vliegen, varen en rijden en gaat dit stapsgewijs invoeren. Voor de schepen wordt een eerste stap gemaakt door het bijmengen van 10% biobrandstof. Tevens vervangt Defensie de komende jaren vijf zeevarende hulpvaartuigen en vijf havenduikvaartuigen voor gebruik in havens en binnenwateren en gaat de nieuwe vaartuigen voorzien van klimaat neutrale technologie voor de voortstuwing en energieopwekking. Defensie kiest daarbij voor scheepsmotoren die zowel op diesel als op methanol kunnen draaien, waarbij indien mogelijk steeds groen geproduceerde methanol wordt gebruikt. Op deze wijze wordt de CO₂-uitsoot van de vloot beperkt.

Erfgoed

Den Helder kent diverse historische forten en gebouwen die deels in gebruik zijn van Defensie. Partijen zien het bredere belang van deze historische objecten en zullen gezamenlijk streven naar het

behoud en zoveel mogelijk herbestemming, zichtbaar en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed in Den Helder. Onderzocht zal worden of fort Dirksz. Admiraal en een deel van de Maaskampkazerne ontwikkeld kunnen worden als open monumentaal gebied met woonfunctie. Ook zullen partijen onderzoeken of een gezamenlijke herbestemming van het Commandementsgebouw (het Paleis) en van fort Erfprins mogelijk is.

Partijen constateren op basis van bovenstaande:

...dat zij de samenwerking op bovengenoemde opgaven willen verdiepen en bestendigen, ten dienste van de gezamenlijke belangen voor Defensie, Gemeente en Provincie. Zoals ook in het verleden, werken Partijen hiervoor samen met andere organisaties (overheden en private partijen) met een belang en verantwoordelijkheid bij de opgaven.

...dat zij, om tot realiseerbare en inpasbare oplossingen van de opgaven te komen, een integrale gebiedsontwikkeling starten. Ontwikkeling van bovengenoemde onderwerpen legt in veel gevallen beslag op fysieke en milieuruimte. Een brede, integrale en gebiedsgerichte aanpak van het vastgoed, (haven)terreinen en -infrastructuur achten zij daarvoor essentieel. Ook in de integrale gebiedsontwikkeling werken Partijen samen met andere organisaties met een belang en verantwoordelijkheid bij de opgaven.

Sinds 2020 is de *Ontwikkeling van het Maritiem Cluster Den Helder* de benaming voor de samenwerking tussen Partijen, gebaseerd op het samenbrengen van belangen en behoeftes van alle partijen binnen het Maritiem Cluster. Belangen en behoeftestellingen rond functies en gebruik zijn hierbij leidend geweest, en blijven leidend, bij het gehele proces voor het bepalen en uitwerken van ontwikkelrichtingen waarin de ambities vorm krijgen. Dit heeft geleid tot een 'Voornemen tot een Integrale Ontwikkeling van het Maritiem Cluster' (Voornemen Integraal OMC), waarin ontwikkelrichtingen verbeeld zijn als leidend perspectief.

Partijen, verenigd in het samenwerkingsverband Ontwikkeling Maritiem Cluster Den Helder, streven naar optimale benutting van het havengebied (civiel en militair), versterking van de maritieme stadsontwikkeling, verbetering van de bereikbaarheid (infrastructuur en mobiliteitstransitie), en duurzame en klimaatadaptieve ontwikkeling en energietransitie.

Dit heeft geleid tot de ondertekening in februari 2022 van een gezamenlijke Intentieverklaring voor de Ontwikkeling Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland-Den Helder (zie bijlage). Onderhavig Bestuursakkoord is een logisch vervolg op bovenstaande. Met dit akkoord worden afspraken gemaakt om de integrale gebiedsontwikkeling te kunnen starten – met als doel de kansen te verzilveren en de maatschappelijke opgaven in het gebied aan te pakken.

Om (delen van) het 'Voornemen Integraal OMC' richting besluitvorming te brengen, is de inzet van ook andere overheden met een belang en verantwoordelijkheid gewenst. Partijen zullen andere betrokken overheden uitnodigen zich bij het onderhavige akkoord aan te sluiten, ter bevordering van snelle besluitvorming.

Omdat de veiligheid van de primaire kering rond de stad Den Helder op korte termijn verbeterd moet worden, is ook het Hoogheemraadschap betrokken bij dit akkoord. Zij ondertekent het akkoord dan ook 'voor gezien'.

Partijen komen het volgende overeen:

1. Het 'Voornemen Integraal OMC' : van studie en planuitwerking naar uitvoering

2.1. Het 'Voornemen Integraal OMC' is een gezamenlijk onderschreven ideaal toekomstbeeld van het Maritiem Cluster in 2050+. Partijen stellen het 'Voornemen Integraal OMC' vast als leidend perspectief voor verdere studie en planuitwerking. Het 'Voornemen Integraal OMC' maakt deel uit van dit bestuursakkoord en is als bijlage bijgevoegd.

2.2. De ontwikkeling van het Maritiem Cluster zal vele jaren in beslag nemen. Gedurende de looptijd van deze integrale gebiedsontwikkeling zal blijken dat nieuwe ideeën ontstaan en onderdelen van het 'Voornemen Integraal OMC' niet haalbaar zijn, of gewijzigd uitgewerkt moeten worden. Partijen toetsen nieuwe ideeën en alternatieven op de vraag hoe deze passen binnen het gezamenlijk belang. Met het 'Voornemen Integraal OMC' wordt de integraliteit geborgd.

2.3. Met het aangaan van dit Bestuursakkoord leggen Partijen vast dat zij gezamenlijk studie en planuitwerking van - en de besluitvorming voor - verschillende onderdelen uit het 'Voornemen Integraal OMC' oppakken.

2.4. Om te komen tot realiseerbare en inpasbare oplossingen van de opgaven geschetst in de overwegingen, is een brede, integrale en gebiedsgerichte aanpak van de gebiedsontwikkeling essentieel. Partijen zoeken gezamenlijk naar oplossingen die niet alleen bijdragen aan het bereiken van eigen doelstellingen, maar bij voorkeur van meerwaarde zijn voor het gezamenlijk belang. Dit zodanig dat de bestaande kwaliteiten in het gebied niet verslechteren en waar mogelijk verbeteren.

2.5. Partijen stellen gezamenlijk een (uitvoerings-)programma op, waarin alle activiteiten opgenomen worden om te komen tot uitvoerbare projecten, en waarin (wettelijke) rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van partijen verduidelijkt zijn in de fasen van studie en planuitwerking.

2.6. Studie en planuitwerking voor de in artikel 3 genoemde projecten gebeurt gezamenlijk onder het motto van 'samen wat moet, afzonderlijk wat kan', uitvoering door eigenaar en/of bevoegd gezag, tenzij daar andere bestuurlijke afspraken over gemaakt worden. Voorafgaande aan de uitvoering worden uitvoeringsovereenkomsten gesloten per project tussen deze partijen, en indien noodzakelijk of gewenst met andere partijen en/of organisaties.

2.6.1. In de uitvoeringsovereenkomsten wordt in ieder geval vastgelegd:

- de verantwoordelijkheden van partijen;
- de afbakening van de activiteiten per partijen;
- de risicoverdeling tussen partijen;
- de financiële aspecten;
- de verdeling van beheer en onderhoud;
- de communicatie aangaande het Project;
- de overleg- en (gezamenlijke) projectstructuur;
- de escalatie bij geschillen en geschillenbeslechting;
- participatie en communicatie.

2.7. Met het aangaan van het Bestuursakkoord gaan partijen geen investeringsverplichtingen aan. Deze investeringsverplichtingen volgen pas uit de uitvoeringsovereenkomsten die per project (of een combinatie van projecten) opgesteld gaan worden.

2.8. Het in dit Bestuursakkoord bepaalde laat de publiek- en privaatrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet. Het bepaalde in dit Bestuursakkoord zal een partij niet belemmeren in de uitoefening van haar publieke taak en het staat elke partij dusdoende vrij om de haar toekomende publiek- en administratiefrechtelijke bevoegdheden ter uitoefening van die taak aan te wenden. Wanneer publieke taken en bevoegdheden binnen de scope van het Maritiem Cluster plaatsvinden, spreken Partijen af hierover in overleg te treden. Dit bestuursakkoord laat tevens onverlet de privaatrechtelijke bevoegdheden van partijen binnen verbonden vennootschappen.

3. Clustering van projecten

3.1. Het 'Voornemen Integraal OMC' bevat een groot aantal projecten die in samenhang tot elkaar staan, maar niet gelijktijdig ontwikkeld kunnen worden. Om tot uitvoeringsovereenkomsten te komen, is clustering van projecten noodzakelijk.

3.2. Partijen pakken de projecten onder Cluster 1 bij voorrang op. Projecten onder Cluster 2 worden in voorbereiding genomen en er wordt een doorkijk gegeven naar cluster 3 projecten

3.3. Cluster 1 betreft de volgende projecten:

3.3.1. Bereikbaarheid. Projecten die met name te maken hebben met de (haven-) infrastructuur, ter verbetering van de bereikbaarheid van stad, Texel en de Marinehaven en die tegelijkertijd en integraal ontwikkeld moeten worden. Hieronder vallen:

- het verplaatsen van de Moormanbrug, in combinatie met een nieuwe brug over de Koopvaardersbinnenhaven en een beslissing over de functie van de Van Kinsbergenbrug. Hiermee wordt extra ontwikkelruimte gecreëerd voor Defensie en het civiele havenbedrijf. Daarnaast verbetert zowel de bereikbaarheid van de Nieuwe Haven (Defensie), als de bereikbaarheid van de binnenstad van Den Helder (Gemeente) en de verkeersstroom naar Texel (Provincie).
- het verdiepen van de vaarweg Nieuwe Diep biedt de mogelijkheid om de afmeercapaciteit voor zowel vlooteenheden als voor de civiele zeegaande schepen aanzienlijk te vergroten, wat voor alle partijen van belang is.
- De intentie tot het creëren van een volwaardige vaarroute door het Boerenverdriet voor de plezier- en scheepvaart. Dit is van belang voor de scheepvaartveiligheid en biedt daarnaast een impuls aan de ontwikkeling van de binnenstad en middenstand van Den Helder.

3.3.2. Leefbaarheid. Het behoud en zo veel mogelijk herbestemming, zichtbaar en beleefbaar maken van (monumentaal) defensievastgoed, d.w.z. het Paleis en de Maaskampkazerne op fort Dirksz. Admiraal, evenals de ontwikkeling van Buitenveld voor moderne legering van Defensiepersoneel en andere stedelijke functies.

Vanuit gemeentelijk oogpunt is dit van belang voor de maritieme stadsontwikkeling. Legering op Buitenveld biedt Defensie de mogelijkheid om aansprekende legeringsfaciliteiten te bieden aan haar personeel, buiten het industrieterrein van de Nieuwe Haven, wat in belangrijke mate zal

bijdragen aan het behoud en werving van personeel. Daarnaast wordt hiermee ruimte gecreëerd op het Nieuwe Haventerrein voor watergebonden operationeel vastgoed.

3.3.3. Waterveiligheid. Op het Nieuwe Diep sluiten de kade en de primaire waterkering in fysieke zin op elkaar aan en beïnvloeden zij elkaar. De Havendijk is afgekeurd in de toetsronde van 2017-2023 (LBO-1) en moet worden versterkt. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is hiervoor verantwoordelijk. Partijen wensen met HHNK de dijkversterking en aanpak van de kade zoveel mogelijk als één project op elkaar te laten aansluiten in tijd, ontwerp en ruimtelijk beeld, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen van het Maritiem Cluster op het Nieuwe Diep-Nieuwe Werk en omgeving enerzijds en de urgentie van de waterveiligheidsopgave anderzijds.

Gezien het aanmerkelijke belang en de verantwoordelijkheid van HHNK bij dit project, tekent de Hoogheemraad dit akkoord *voor gezien*, vooruitlopend op een Uitvoeringsovereenkomst

3.4. Cluster 2 behelst betreft de volgende projecten:

3.4.1. Doorontwikkeling van het havenbedrijventerrein Nieuwe Diep-Nieuwe Werk tot een multifunctioneel gebied waar door efficiënt ruimtegebruik ruimte is voor bestaande en nieuwe havenbedrijvigheid en functies die stad en haven met elkaar verbinden.

3.4.2. Marinekazerne Erfprins. Behoud en mogelijk herbestemming, zichtbaar en beleefbaar maken van het (monumentaal) defensievastgoed Erfprins.

3.4.3. Herontwikkeling Basingracht. Het betreft hier de herontwikkeling voor defensie- en/of stedelijke functies van transportlocatie Basingracht. Het is van belang voor zowel de ontwikkeling van de stad als de veiligheid van het Defensiepersoneel om deze buiten het Haventerrein te legeren. Daardoor komt bovendien operationeel vastgoed op het Nieuwe Haventerrein vrij voor andere doeleinden.

3.4.4. Logistieke & mobiliteitshub. Het ontwikkelen van een logistieke hub en mobiliteitshub rond Kooypunt en Kooyhaven. Dit is van belang voor zowel Gemeente als Defensie, als Provincie. Het ontwikkelen van hub functies zien partijen als belangrijke aanjager voor de mobiliteitstransitie als palet van breed in te zetten harde en zachte maatregelen om de bereikbaarheid te verbeteren.

3.4.5. Maritime Maintenance Valley. De ontwikkeling van een civiel-militair samenwerkingsverband op het gebied van maritiem onderhoud in de vorm van een 'Maritime Maintenance Valley' is zowel van belang voor het creëren van werkgelegenheid als civiel-militaire samenwerking voor onderhoud van Defensiematerieel.

3.4.6. Energy Maintenance Valley. De ontwikkeling van een 'Energy Maintenance Valley' ten behoeve van versterking van civiele bedrijvigheid voor onderhoud van wind op zee of andere (hernieuwbare energie-gerelateerde) bedrijvigheid. Dit is van belang voor de energietransitie en de versterking van de regionale economie.

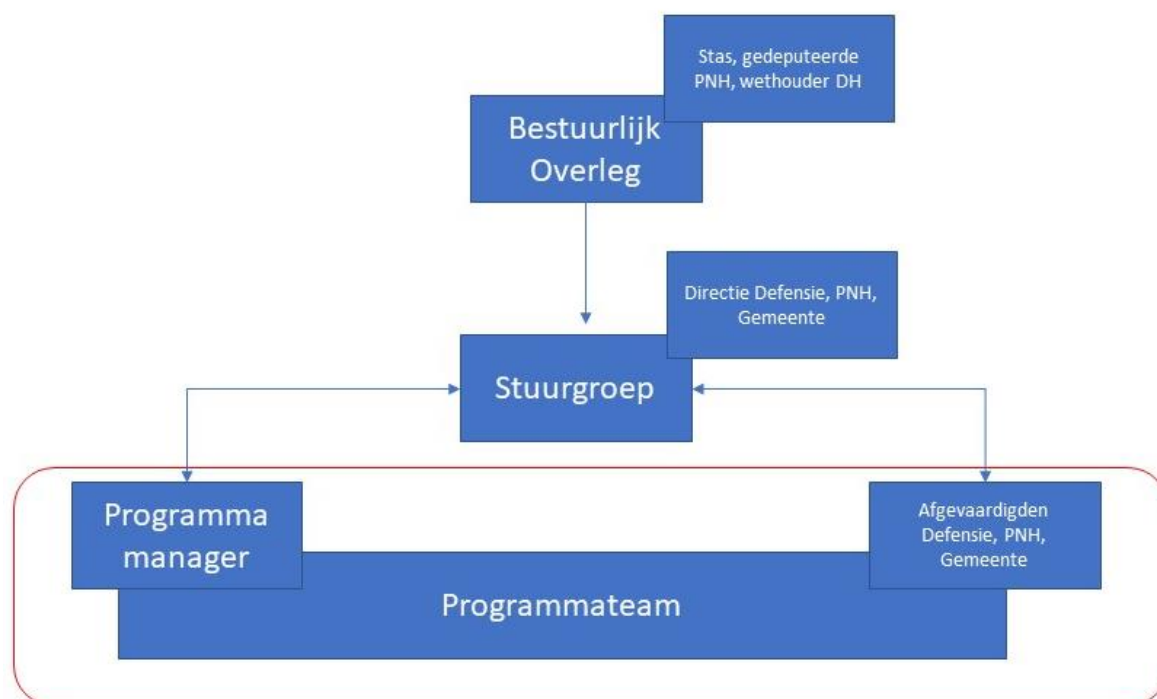
3.5. Cluster 3 bevat ontwikkelingen op de langere termijn met projecten als de verplaatsing van de veerhaven. Het zijn derhalve ontwikkelingen die nu wel gewenst lijken, maar die om pragmatische redenen later in de tijd beter passen en ontwikkelingen die nu nog niet bekend zijn, maar in de loop van deze ontwikkeling zich gaan aandienen en waarvoor gezamenlijke inzet en afstemming nodig is.

3.6. In het 'Voornemen Integraal OMC' worden de clusters van projecten nader toegelicht.

4. Governance en Organisatie

4.1. Partijen verbinden zich aan het gezamenlijk verder uitwerken van het 'Voornemen Integraal OMC' tot uitvoerbare projecten. De raakvlakken tussen Partijen verschillen per activiteit, uit te werken maatregel en/of project. Dat vraagt om een gecoördineerde aansturing en monitoring, vanuit het principe 'gezamenlijk waar het moet, afzonderlijk waar het kan'. Partijen richten hiervoor een passende governance en organisatiestructuur in. Deze governance en organisatiestructuur worden na ondertekening verder uitgewerkt en ingericht.

4.2. De programma-organisatie is hieronder schematisch weergegeven en bestaat uit een Bestuurlijk Overleg, een Stuurgroep en een Programmteam.

4.3. Partijen richten een Bestuurlijk Overleg in, bestaande uit de Staatssecretaris van Defensie, de gedeputeerde Havens van de Provincie en de wethouder (portefeuille haven) van de Gemeente.

4.3.1. Het Bestuurlijk Overleg is het aangewezen orgaan voor significante aanpassingen aan het 'Voornemen Integraal OMC'. Indien ontwikkelingen in het Maritiem Cluster significant een afwijking inhouden van het 'Voornemen Integraal OMC' dan worden deze via de Stuurgroep als bedoeld onder 4.4 e.v., aan het Bestuurlijke overleg voorgelegd.

4.3.2. Het Bestuurlijk Overleg wordt tijdelijk uitgebreid met bestuurders van één of meer andere partijen, wanneer dit voor het sluiten van uitvoeringsovereenkomsten wenselijk is.

4.4. Partijen richten een Stuurgroep in, bestaande uit directeuren van Partijen.

4.4.1. De Stuurgroep wordt tijdelijk uitgebreid met directeuren van een of meer andere partijen, wanneer dit voor de voorbereiding van uitvoeringsovereenkomsten of andere werkzaamheden wenselijk is.

4.4.2. De Stuurgroep kent de volgende taken:

- a. opdrachtgever voor de Programmamanager;
- b. voorbereiding besluitvorming binnen het Bestuurlijk Overleg;
- c. besluitvorming over thema's die betrekking hebben op de centrale sturing bij en afstemming tussen de Programmaonderdelen;
- d. besluitvorming over (wijziging van) Programmaonderdelen;
- e. besluitvorming over de monitoring van de voortgang bij Programmaonderdelen, waaronder wordt verstaan 'het voortdurend bezien of de uitvoering van de Projecten binnen het Programma verloopt overeenkomstig de afspraken in dit bestuursakkoord';
- f. besluitvorming over thema's die betrekking hebben op de bewaking van de kwaliteit;
- g. besluitvorming over het afstemmen van berichtgeving aan en het ter besluitvorming voorleggen van stukken aan het college van B&W, Gemeenteraad, college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten, Tweede Kamer en de interne ambtelijke organisaties;
- h. vaststellen begroting programmateam.
- i. besluitvorming in onvoorziene gevallen.

4.5. Partijen richten een Programmateam in, bestaande uit afgevaardigden vanuit Partijen. Het Programmateam wordt voorgezeten door een Programmamanager.

4.5.1. Het Programmateam kent de volgende taken:

- a. ambtelijke voorbereiding en afstemming van alle voorstellen die ter besluitvorming aan de Stuurgroep worden voorgelegd;
- b. ambtelijke voorbereiding en afstemming van alle informatie die aan de Stuurgroep wordt voorgelegd;
- c. ambtelijke voorbereiding en afstemming van alle berichtgeving richting gemeenteraden , Provinciale staten, Tweede Kamer en de interne ambtelijke organisatie;
- d. ambtelijke voorbereiding en afstemming van alle communicatieve uitingen richting interne en externe partijen;
- e. zorgdragen voor de uitvoering van besluiten zoals die door de Stuurgroep zijn genomen;
- f. zorgdragen voor de bemensing van de verschillende lichamen van het Programmateam;
- g. ambtelijke voorbereiding en afstemming in onvoorziene gevallen.

4.5.2. De leden van het Programmateam verzorgen, elk binnen de eigen organisatie, de ambtelijke en bestuurlijke afstemming en coördinatie.

4.5.3. Bemensing van het Programmateam gebeurt op basis van detachering om niet vanuit de betrokken partijen. Partijen streven ernaar ook andere organisaties met een belang en verantwoordelijkheid op dezelfde voorwaarden te betrekken bij de uitvoeringsorganisatie wanneer noodzakelijk.

4.6. De Programmamanager kent de volgende taken:

a. coördineert, ondersteunt en faciliteert de werkzaamheden van de verschillende lichamen van het programmateam, bewaakt de voortgang en zorgt voor tijdige agendering van stukken naar Stuurgroep.

b. geeft leiding aan het Programmateam en is zonder stemrecht verbonden aan de Stuurgroep.

4.7 De kosten van het Programmateam met inbegrip van de te maken kosten met betrekking tot het faciliteren van Bestuurlijk overleg en Stuurgroep en ingeschakelde derden komen ten laste van elk van partijen op basis van een door het Bestuurlijk Overleg vast te stellen verdeelsleutel.

4.7.1. Voor deze kosten stelt de Stuurgroep jaarlijks voor het begin van elk kalenderjaar vooraf een begroting vast en binnen zes maanden na afloop van elk kalenderjaar een financieel jaarverslag. Deze kosten worden jaarlijks tussen Partijen verrekend op basis van de werkelijk gemaakte kosten.

4.7.2. Geen van Partijen is bevoegd uitgaven te doen ten laste van de begroting van het Programmateam of voor de uitvoering van taken van het Programmateam overeenkomsten met derden aan te gaan, tenzij het begrote, interne kosten betreft of zulks vooraf schriftelijk is goedgekeurd door de Stuurgroep. De Stuurgroep kan een mandaat verstrekken aan de Programmamanager tot het doen van bepaalde uitgaven ten laste van de begroting van het Programmateam voor werkzaamheden ten behoeve van het Programmateam tot een bepaald door de Stuurgroep vastgesteld maximum bedrag per uitgave of per tijdvak.

4.7.3. Kosten welke niet op de begroting van het Programmateam vermeld staan, worden behoudens het in het vorige lid bepaalde gedragen door de partij aan wiens zijde de betreffende kosten verschijnen.

5. Inwerkingtreding, wijzigingen en looptijd

5.1. Dit Bestuursakkoord treedt in op de dag van volledige ondertekening en eindigt uiterlijk tien (10) jaar later. Uiterlijk zes (6) maanden voor deze einddatum wordt in het Bestuurlijk Overleg op basis van een evaluatie besloten tot al dan niet verlenging van het Bestuursakkoord en de voorwaarden hiervoor.

5.2. Wijzigingen van en aanvullingen op dit Bestuursakkoord, onder andere door het aansluiten van andere overheden bij het akkoord, binden Partijen uitsluitend indien en voor zover die wijzigingen en aanvullingen schriftelijk en uitdrukkelijk zijn overeengekomen, onder vermelding van het moment met ingang waarvan de wijzigingen en/of aanvullingen zullen gelden.

6. Geschillenregeling

Indien een van de Partijen meent dat sprake is van een geschil over (de uitvoering van) dit Bestuursakkoord, meldt deze dat schriftelijk aan het Bestuurlijk Overleg. Partijen treden alsdan met elkaar in overleg en spannen zich in het geschil in onderling overleg, eventueel met inschakeling van een MFN geregistreerde mediator, op te lossen.

Aldus overeengekomen te Den Helder op 29 juni 2023

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

*GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE
NOORD-HOLLAND*

namens deze gedeputeerde

mr. drs. C.A. Van Der Maat

mr. R.P.M. Kocken

*BURGEMEESTER en WETHOUDERS VAN
DE GEMEENTE DEN HELDER*
namens deze wethouder

P.J.R. Kos

Voor gezien:

*HOOGHEEMRAADSCHAP
HOLLANDS NOORDERKWARTIER,*
in deze vertegenwoordigd
door Hoogheemraad

A.M. Langeveld